

Regelbunden tillsyn i Astrid Lindgrens skola i Vimmerby kommun

Delbeslut

Områdeschef/rektorer vid Astrid Lindgrens skola
Kungsgatan 13
598 35 Vimmerby

Regelbunden tillsyn i Astrid Lindgrens skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vimmerby kommun under september till december 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Astrid Lindgrens skola den 7-8 oktober 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Astrid Lindgrens skola, dels den information som samlats in under besöket. I Astrid Lindgrens skola intervjuades områdeschef, rektorer, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Områdeschef och rektorer har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet**Tabell 1:** Antal elever på Astrid Lindgrens skola

Astrid Lindgrens skola	Antal elever
Förskoleklass	48
Grundskola	511

Källa: Astrid Lindgren skola 2009-10-08

Astrid Lindgrens skola är belägen i centrala delen av Vimmerby och bebyggelsen i upptagningsområdet är en blandning av villor och hyreshus. Skolan är den enda skolan i Sverige som är uppkallad efter den världsberömda författarinnan Astrid Lindgren och arbetet på skolan härleder tematiskt till hennes uttryck och tankar.

På Astrid Lindgrens skola finns totalt 559 elever från förskoleklass till årskurs 9. En stor del av eleverna har annat modersmål än svenska. Vid besöket hade 25 procent av eleverna i årskurs 1 till 6 och 13 procent i årskurs 7 till 9 annat modersmål än svenska.

För skolans ledning finns en områdeschef och två rektorer. Områdeschefen har det övergripande ansvaret för skolan samt rektorsansvar för kommunens enda introduktionsklass för nyanlända elever och för förskolan Körbärskullen. Rektorerna ansvarar för grundskolan med uppdelningen förskoleklass till årskurs 6 och årskurs 7 till 9. Lärare och elever är organiserade i 14 arbetslag. På skolan finns även en särskild undervisningsgrupp kallad "Kotten".

I anslutning till skolan finns även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet samt förskoleverksamhet granskas på kommunövergripande nivå och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att Astrid Lindgrens skola vidtar kraftfulla åtgärder för att öka elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen för grundskolan. Det är av vikt att uppföljning i alla ämnen sker kontinuerligt under skoltiden för att skolan tidigt ska kunna identifiera vilka åtgärder för förbättrade kunskapsresultat som behöver företas. Skolans skyldighet att ge samtliga elever utmaningar för att nå ökad måluppfyllelse behöver även prioriteras (Kunskapsresultat 1.1).

Vid sidan av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.1, 1.2.3)
- Bedömning och betygssättning (1.3.3)
- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.3)

- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.1, 3.1.2)
- Rektors ansvar (3.3.2)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektorer och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Vimmerby kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Astrid Lind-grens skola	Riket	Astrid Lind-grens skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	64	85	90	86
	Matematik	65	72	63	73
	Svenska	59	71	72	72
	Svenska som andra-språk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-10-08. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 och delprov 4 för 2008 samt gruppuppgiften i matematik för 2008 exkluderade.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Astrid Lindgrens skola					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	204,5	198,4	197,5	180,0	182,5	196,8	201,7	209,3
- Flickor	220,3	205,8	218,9	195,3	201,0	211,7	214,8	220,6
- Pojkar	191,8	188,2	174,0	167,7	158,5	180,5	189,3	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	70,8	67,4	71,2	58,7	65,0	74,2	74,1	76,6
- Flickor	84,9	77,8	80,7	61,2	75,4	78,9	78,2	79,7
- Pojkar	59,7	53,7	61,1	56,7	52,2	69,1	70,3	73,7
Andel (%) behöriga till nationellt program	85,0	84,2	90,1	82,6	76,7	85,2	87,4	88,9
- Flickor	90,6	88,9	91,2	89,8	82,5	87,2	89,0	89,9
- Pojkar	80,6	78,0	88,9	76,7	69,6	82,9	85,8	87,9

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-08-18

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem.

Astrid Lindgrens skolas betygsresultat har kraftigt försämrats över tid avseende genomsnittligt meritvärde från år 2004 till 2008. För år 2008 är genomsnittligt meritvärde betydligt lägre än riket (182,5 i jämförelse med 209,3). Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen och andelen elever behöriga till nationellt program har även försämrats avsevärt. År 2008 nådde 35 procent av eleverna inte målen i samtliga ämnen samtidigt som 23,3 procent inte var behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. Sko-

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

lans resultat är lägre i jämförelse med de båda 7 till 9 skolorna i Vimmerby kommun, skolor i samma kommungrupp som i riket (se tabell 3).

I Astrid Lindgrens skola är flickornas betygsresultat, liksom i riket som helhet, högre än pojkarnas. Resultaten för både flickor och pojkar är dock betydligt lägre än riket. 47,8 procent av pojkarna i Astrid Lindgrens skola inte når målen i samtliga ämnen år 2008 och över 30 procent av desamma är inte behöriga till ett nationellt program på gymnasiet.

På Astrid Lindgrens skola sker uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen på individnivå. Sammanställningar på skolnivå, förutom betygsstatistik i årskurs 8 och 9, av i vilken omfattning eleverna nått kunskapsmålen saknas vilket medför att det är svårt att göra en bedömning av Astrid Lindgrens skolas resultat i övriga årskurser.

Enligt den statistik som presenteras i Skolverkets skolblad för 2008 finns det ämnen som visar på låg måluppfyllelse. Över 20 procent av eleverna når inte måluppfyllelsen i bland annat biologi, fysik och kemi. Vid intervjuer med elever, lärare och rektorer framkommer att dessa ämnen ofta reduceras bort vid en anpassad studiegång och att det finns ett stort antal elever som inte har undervisning i alla ämnen på skolan. Vidare går att utläsa av de grafer som visar andelen elever med Godkänt, Väl godkänt, Mycket väl godkänt eller Ej uppnått målen i respektive ämne fördelat på kön för Astrid Lindgrens skolas elever, att de erhåller betydligt lägre betyg i ett flertal ämnen i jämförelse med riket. Av intervjuer med rektorer och lärare framkommer att Astrid Lindgren skola har förutsättningar att ge alla elever särskilt stöd i alla ämnen, men Skolinspektionen vill här peka på att skolan även har skyldighet att ge alla elever utmaningar så att kunskapsresultaten kan förbättras.

De resultat som redovisas i årskurs 5 är från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Av denna statistik framkommer att det finns en stor variation mellan åren av måluppfyllelsen för proven. Skolan har från 2007 till 2008 förbättrat sina resultat i engelska och svenska där 90 respektive 72 procent av eleverna når kravnivån på samtliga delprov mot 64 respektive 59 procent året innan. Däremot uppvisar skolan försämrade resultat i matematik. I jämförelse med riket är resultaten på de nationella ämnesproven lägre i matematik och svenska (se tabell 2). Skolan har även redovisat resultat för de nationella ämnesproven för 2009. 88 procent av eleverna nådde upp till kravnivån i engelska vilket är ett lägre resultat i jämförelse med året innan. I matematik förbättrades resultatet till 88 procent vilket är 25 procentenheter högre än året innan och i svenska försämrades resultatet med 15 procentenheter och endast 57 procent av eleverna nådde kravnivån för de nationella ämnesproven i svenska.

För första gången genomförde även skolan nationella ämnesprov i matematik och svenska för årskurs 3 våren 2009. Enligt skolans egna sammanställningar nådde 93,5 procent av eleverna kravnivån i ämnesprovet för matematik och 89,2 procent kravnivån i ämnesprovet för svenska. I övrigt finns inga sammanställningar på skolnivå över hur stor andel av eleverna som når målen i årskurs 3 och 5. Detta medför att skolan kan ha

svårigheter att identifiera adekvata åtgärder för att förbättra skolans resultat. På skolan saknas även uppföljningar över introduktionsklassens resultat.

Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att Astrid Lindgrens skola vidtar kraftfulla åtgärder för att öka elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen för grundskolan. Det är av vikt att uppföljning i alla ämnen sker kontinuerligt under skoltiden för att skolan tidigt ska kunna identifiera vilka åtgärder för förbättrade kunskapsresultat som behöver vidtas. Skolans skyldighet att ge samtliga elever utmaningar för att nå ökad måluppfyllelse behöver även prioriteras.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

På Astrid Lindgrens skola följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i samtliga ämnen på individnivå i samtliga årskurser. När det gäller årskurserna 7 till 9 framkommer dock vid intervjuer med elever och lärare, att den kontinuerliga kommunikationen om elevens kunskapsutveckling mellan lärare och elev i respektive ämne är både bristfällig och otydlig. Eleverna uppger att de inte vet var de befinner sig i sin kunskapsutveckling i förhållande till målen för olika ämnen och lärarna beskriver att det är svårt att konkret uttrycka elevernas kunskapsnivå. Av de skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av för samma årskurser kan konstateras att de inte alltid innehåller en beskrivning av elevernas kunskaper i förhållande till den pedagogiska planeringen och de nationella målen i ämnet (se vidare under 1.2.3).

Skolinspektionen bedömer att Astrid Lindgrens skola behöver vidta åtgärder för att förbättra den kommunikation mellan lärare och elever i årskurs 7 till 9 som beskriver elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Skolan har en skyldighet

att ge alla elever möjlighet att utveckla ansvaret och inflytandet över det egna lärandet vilket tar sin utgångspunkt i den kommunikation som sker mellan lärare och elev.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Enligt Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen ska de skriftliga omdömena varken innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper.

Skolinspektionen har tagit del av Astrid Lindgrens skolas individuella utvecklingsplaner för eleverna i årskurs 1 till 6 samt årskurs 7 till 9.

De skriftliga omdömen som finns upprättade för eleverna i årskurs 1 till 6 visar goda exempel på beskrivningar av var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling i förhållande till nationella mål för samtliga ämnen. De individuella utvecklingsplanerna beskriver dock inte alltid vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla och hur skolan ska stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling.

De individuella utvecklingsplaner som finns upprättade för eleverna i årskurs 7 till 9 saknar målbeskrivningar av vilka kunskapskvalitéer och förmågor eleverna ska utveckla. De innehåller mer beskrivningar av att eleverna ska få betyg eller höja betyg i olika ämnen. Skolans insatser för att eleven ska utvecklas är knapphändigt beskrivna och ansvaret för att eleven ska nå en högre måluppfyllelse vilar istället på eleven själv. De skriftliga omdömena har en varierad kvalitet, där det inte framgår var eleven befinner sig i förhållande till målen för ämnet. Oftast beskrivs istället elevens personliga egenskaper såsom att eleven är "trevlig och go" samt vad skolan arbetat med i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att Astrid Lindgrens skolas individuella utvecklingsplaner måste förbättras så att de motsvarar förordningens krav.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 6 § grundskoleförordningen ska följande beteckningar användas: Godkänt (G), Väl godkänt (VG), Mycket väl godkänt (MVG). I betygskatalogen för Astrid Lindgrens skola används beteckningarna G, V och M. Detta behöver åtgärdas. Skolinspektionen vill även påpeka att det dokument eleven erhåller i de ämnen betyg inte kan sättas för att eleven inte når upp till målen i ämnet ska kallas skriftlig bedömning.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (18)

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. I Astrid Lindgrens skola upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen till sin struktur innehåller de olika delar som ett åtgärdsprogram ska innehålla. Av inspektionen framkommer dock att åtgärdsprogram inte alltid upprättas, trots att en elev är i behov av särskilda stödåtgärder. Hänvisningar finns istället till nya åtgärder dokumenterade i den individuella utvecklingsplanen. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av beskrivs skolans insatser alltför ottydligt likaså vem i skolan som ansvarar för att åtgärderna genomförs. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. På Astrid Lindgrens skola finns två planer som till vissa delar uppfyller lagens krav. I båda planerna saknas emellertid en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året i båda planerna. Vidare är ansvarsfördelningen mellan rektor och annan personal otydlig. Planerna bör även innehålla en beskrivning av hur barn och elever har varit delaktiga i arbetet med att ta fram dem. Åtgärder behövs för att skolans planer mot kränkande behandling ska motsvara författningarnas krav. Enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av intervjuer har framkommit att eleverna vid Astrid Lindgrens skola inte deltagit i arbetet med skolans planer mot kränkande behandling. Det är viktigt att elever aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet med planen. Åtgärder behövs.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Av den timplan som gäller för undervisningen vid Astrid Lindgrens skola för årskurs 1 till 6 framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas. I timplanen för årskurs 7 till 9 framgår inte att eleverna har elevens val. Tid för så kallat "elevens arbete" finns dock redovisad. Denna tid är kraftigt reducerad i jämförelse med skollagens utlägg för elevens val i ett årskurs 1 till 9 perspektiv. Skolan redovisar inte heller några avvikelser för att anordna skolans val. Åtgärder behövs.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Språkval Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande . I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan. Som språkval för en elev ska i stället erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk, om minst fem elever väljer språket. På Astrid Lindgrens skola erbjuds språkval från årskurs 6. Skolan erbjuder emellertid inte eleverna möjlighet att istället för moderna språk välja svenska och/eller engelska i årskurs 6. Eleverna i årskurs 6 är istället hänvisade till att under ett år pröva på franska, spanska eller tyska. Eleverna blir efter årskurs 6 rekommenderade att läsa svenska eller engelska om de har svårigheter i dessa ämnen vilket inte är förenligt med förordningen krav. Vidare framkommer att elever på Astrid Lindgrens skola inte kan välja antingen svenska eller engelska som språkval. Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att skolans hantering av språkvalet inte är förenlig med grundskoleförordningen och behö-

ver åtgärdas.

Elevers val

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevers val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevers kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevers val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevers val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevers val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

På Astrid Lindgrens skola i årskurs 7 till 9 finns enligt lärare och rektor elevers val i form av eget arbete där eleverna vid varje tillfälle får välja vad de behöver arbeta klart med i olika ämnen. Detta innebär att eleverna inte har möjlighet att under en längre tidsperiod välja en fördjupning i något av skolans ämnen. Skolinspektionen bedömer att Astrid Lindgrens skola inte tillgodoser möjligheten att i elevers val välja en fördjupning i ett eller flera ämnen som breddar elevernas kunskaper. Tiden för elevers arbete är även begränsat i jämförelse med skollagens timplan (se 3.1.1). Åtgärder behövs.

I årskurs 1 till 6 anordnar skolan elevers val genom att arrangera återkommande temadagar under året. Skolinspektionen vill dock påpeka att innehållet i temadagarna kan bli styrande om eleverna inte får genomföra ett aktivt val.

Att fatta beslut om elevers val i Vimmerby kommun är inte delegerat till rektor. Se vidare i kommunbeslutet.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Svenska som andraspråk

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Beslut om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev fattas inte av rektorerna, vilket måste åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Astrid Lindgrens skola följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska genom nationella ämnesprov i årskurs 3, 5 och 9. På skolnivå saknas förutom betygsresultat i årskurs 8 och 9 en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 3 i matematik och svenska samt i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorerne måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås.

I Astrid Lindgrens skola sker till exempel ingen uppföljning av skolans insatser av särskilt stöd på skolnivå vilket kan medföra att skolans resultat inte utvecklas kvalitativt.

I introduktionsklassen för nyanlända elever sker inga uppföljningar av kunskapsresultaten på skolnivå.

Skolinspektionen har tagit del av skolans olika arbetsplaner. Dessa arbetsplaner är generellt beskrivna och beskriver inte vilka mätbara mål skolan avser arbeta mot.

Skolinspektionen bedömer att Astrid Lindgrens skolas kvalitetsarbete behöver förbättras. Åtgärder behövs.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Skolans kvalitetsredovisningar saknar uppföljning och utvärdering av förskoleklassens verksamhet samt introduktionsklassen resultat, vilket måste åtgärdas. Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. På Astrid Lindgrens skola finns två kvalitetsredovisningar uppdelade på skolans två rektorsområden. Båda innehåller en beskrivning av förutsättningar för verksamheterna, organisatoriska förändringar och ett urval av de aktiviteter som har genomförts under det gångna året. Under olika målområden hämtade från läroplanens rubriker anges skolans prioriterade mål, vilka insatser skolan avser genomföra under året, resultat och vidare åtgärder för förbättring. I båda kvalitetsredovisningarna är resultaten bristfälligt redovisade och där saknas även analyser. Resultaten beskriver mer vad skolan har arbetat med under året och innehåller inte resultat av var skolan befinner sig i förhållande till de nationella målen. Kvalitetsredovisningarnas funktion att vara framåtsyftande bedöms vara begränsade utifrån dokumentens innehåll. Astrid Lindgrens skola bör i högre grad redovisa vilka åtgärder som skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. I båda kvalitetsredovisningarna dokumenteras dessutom kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. Skolans likabehandlingsplaner finns upptagna i skolans kvalitetsredovisningar som en egen rubrik. Där redovisas dock inte hur arbetet med att förebygga och förhindra kränkningar har genomförts och vilket resultat skolan har nått. Åtgär-

der behövs.

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Under arbetet med Astrid Lindgrens skolas kvalitetsredovisningar har diskussioner förts mellan rektorn, lärare och elever i årskurs 7 till 9 om uppsatta mål för verksamheten och utvärderingar har skett kontinuerligt i arbetslagen. Av intervjuer har framkommit att eleverna och deras vårdnadshavare har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisningar. I övrigt har elever i årskurs 1 till 6 inte varit delaktiga i utarbetandet av Astrid Lindgrens skolas olika kvalitetsredovisningar. Detta behöver åtgärdas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Sara Johansson och utredare Jon Torkelstam.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Gun Bystedt-Nordqvist
Undervisningsråd

Kopia till
Vimmerby kommun